

Effektmåling

Metoden IPPA (Individually Prioritised Problem Analysis) anvendt i specialrådgivning til mennesker med skriftsproglige vanskeligheder

Hanne Bech og Jesper Fage-Pedersen
Ergoterapeuter, MR.

November 2017

Indhold

Resumé:.....	1
1.1 Baggrund.....	2
1.2 Problemformulering:	3
1.3 Vilkår for undersøgelsen.....	3
1.3.1 De lovgivningsmæssige rammer.....	3
2 Teori og metode	4
2.1 Målgruppen	4
2.2 Betydningsfulde aktiviteter	4
2.3 Effektmåling: IPPA	6
2.4 Identificering af aktivitetsproblematikker inden for læse- og stavevanskeligheder.....	7
2.4.1 Billedkort	7
2.4.2 Model for effekt.....	8
2.5 IPPA - databearbejdning.....	8
2.6 Metode for indsamling af data	9
2.7 Valg af informanter.....	9
2.7.1 Inklusion og eksklusion	9
3 Resultater – opgørelse af data	10
3.1 Projektdeltagere	10
3.2 Samlet effekt målt på deltagere, der har gennemført IPPA-2.....	10
3.3 Analyse af interventionstid.....	11
3.4 Analyse af score fordelt på alder	12
3.5 Analyse af scorer fordelt på køn.....	13
3.6 Analyse af scorer fordelt på beskæftigelse	13
4 Analyse af aktiviteter	14
4.1 Antal aktivitetsproblemer.....	14
4.2 At læse og forstå tekster	14
4.2.1 Gennemsnitlig betydning	15
4.2.2 Gennemsnitligt besvær	16
4.2.3 Gennemsnitlig effekt	16
4.3 At stave og fremstille tekst.....	17
4.3.1 Gennemsnitlig betydning	18
4.3.2 Gennemsnitligt besvær	19
4.3.3 Gennemsnitlig effekt	19

4.4	Opgørelse over hjælpemidler, som indgår i interventionen	20
4.4.1	Computere:.....	20
4.4.2	Tablets og smartphones:	20
5	Diskussion af metode	21
5.1	Anvendelse af billedkort til identificering af aktivitetsproblematikker.....	21
5.2	Identifikation af aktivitetsproblemer i interviews	21
5.3	Metode for opdeling af aktiviteter i analysen	21
6	Diskussion	22
6.1	Afprøvnings tid	22
6.2	Alder	22
6.3	Køn.....	23
6.4	Beskæftigelse.....	23
6.5	Betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker.....	23
6.5.1	At læse og forstå meddelelser.....	23
6.5.2	At stave og fremstille tekster	24
6.6	Hjælpemidler	24
6.7	Diskussion i relation til problemformuleringen.....	25
6.7.1	Hvilken betydning har anvendelsen af IPPA-værktøjet ved afdækning af betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker, når borgeren har skriftsproglige vanskeligheder?	25
6.7.2	Hvilken effekt har CKV's specialrådgivning inkl. afprøvning af informationsteknologiske hjælpemidler til kommunikation (IKT) for borgere med skriftsproglige vanskeligheder?	25
6.7.3	Kan en systematisk måling af effekten via IPPA-værktøjet give erfaringer, som kan anvendes i det fremadrettede arbejde?	25
6.7.4	Hvilken betydning har det for de fynske kommuner, at CKV dokumenterer effekt?	26
7	Konklusion	27
8	Perspektivering.....	27
9	Bilag	29
9.1	Figurer.....	29
9.2	Tabeller	29
9.3	Cohen's d effect size	30

Resumé:

Effektmåling - Metoden IPPA (Individually Prioritised Problem Analysis) anvendt i specialrådgivning til mennesker med skriftsproglige vanskeligheder

På Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi, afd. Mobilitet og IKT, Region Syddanmark, er effektmålingsmetoden IPPA afprøvet. Metoden er afprøvet i forhold til rådgivning og afprøvning af IKT-hjælpemidler til mennesker med skriftsproglige vanskeligheder, bl.a. mennesker med diagnosen ordblindhed. Rådgivningen foregik i perioden 1.2.2015 – 30.4.2016.

I metoden IPPA foretages en udredning af borgerens aktivitetsproblematikker før og efter et rådgivnings- og afprøvningsforløb omkring IKT-hjælpemidler. Projektet har fokus på vanskeligheder, som med ICF-terminologiens core set defineres: *at læse og forstå tekster* og *at stave og fremstille tekster*. Metoden IPPA lægger vægt på borgernes selvvalgte besvær med at udføre aktiviteter.

Der er indsamlet data fra 28 borgere, 18 mænd og 10 kvinder, i alderen 19 – 60 år, som var henvist fra de fynske kommuner. Ud fra Cohen's d effect size beregnedes en meget stor effekt. For 92 % af borgerne var der en positiv effekt af rådgivningen. Resultaterne viste ingen relation mellem afprøvningstid og effektscore og mellem køn og effektscore. De største gennemsnitlige effektscore sås i hhv. de yngste og de ældste aldersgrupper samt i gruppen af borgere, som var i arbejde.

Borgerne havde gennemsnitligt 5,9 aktivitetsproblematikker. Resultaterne fra såvel *at læse og forstå* som *at stave og fremstille tekster* viste, at de vægtede betydningen af aktiviteterne højt samtidigt med, at de havde meget svært ved at varetage aktiviteterne uden hjælpemidler.

Det konkluderes, at anvendelse af metoden IPPA til effektmåling har haft stor betydning i rådgivningen med hensyn til udredning af borgernes betydningsfulde aktivitetsproblematikker samt målsætning.

Da antallet af borgere i projektet er relativt lille (n=28), er resultaterne udtryk for tendenser og kan ikke generaliseres. Indsamling af data over en længere periode med en større population kan give en større generaliserbarhed.

Effektmåling

Metoden IPPA (Individually Prioritised Problem Analysis) anvendt i specialrådgivning til mennesker med skriftsproglige vanskeligheder

1.1 Baggrund

På Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi (CKV) ydes rådgivning til mennesker med læse- og stavevanskeligheder. Fra rådgivningen er der erfaring for, at mange borgere ønsker at kunne deltage på lige fod med andre i aktiviteter på elektroniske medier. De har hørt på TV eller i undervisning, at de kan anvende hjælpemidler for bedre at kunne dette. Det kan fx være i kommunikation via e-mails, SMS, Facebook og lignende sociale aktiviteter, som er betydningsfulde i deres hverdag.

I udredning og rådgivning er fokus på at identificere aktivitetsproblematikker og borgerens ønsker og forventninger. Med henblik på at komme med løsningsforslag til, hvordan borgeren kan kompenseres, iværksættes ofte et afprøvningsforløb, hvor hjælpemidlerne anvendes i hverdagslivet, i hjemmet eller på arbejdspladsen. Der evalueres sammen med borgeren på: om hjælpemidlerne har været anvendt, hvor tilfreds borgeren har været med hjælpemidlerne, og i hvilken grad hjælpemidlerne er blevet implementeret i hverdagen. Erfaringer fra afprøvningen bliver verbaliseret med ord og følelser af borgeren. Mange borgere beskriver, at de fx har kunnet skrive flere og længere SMS'er samt beskeder på Facebook, at de har kunnet læse og forstå breve fra venner og bekendte, og at hjælpemidlerne er en lettelse i hverdagen, der giver øget selvstændighed.

Terapeuten vurderer på denne baggrund, hvad effekten har været af hjælpemiddelindsatsen. Hvis borgerne i målbare enheder selv konkretiserede den effekt, de havde erfaret ved brug af hjælpemidlet under afprøvningen, kunne dette være med til at kvalificere beskrivelsen af effekten.

Vi har i en årrække anvendt en skabelon dannet ud fra ICF-klassifikationen¹ til at dokumentere funktionsevnen. ICF-skabelonen udfyldes ved indledende samtale, løbende i forløbet og ved evaluering af afprøvningsforløbet. ICF-en danner p.t. grundlag for rapporteringen til bevilgende myndighed.

Vores nysgerrighed går på spillet mellem: Mennesker med skriftsproglige vanskeligheder, deres aktivitetsproblematikker og effektmåling af CKV's rådgivning.

3 – 7 % af befolkningen er ordblinde og har svært ved at lære at læse skrevne ord, fordi de har svært ved at forbinde bogstaver med deres lyde (Kilde: <https://uvm.dk/vejledning-og-stoettemuligheder/ordblindetest> den 30-5-2017).

Andre mennesker har af forskellige årsager svært ved ikke kun at læse skrevne ord, fx. mennesker med lettere hjerneskader eller lettere udviklingshæmmede. De kan også have svært ved at sammensætte bogstaver og lyd til ord, som kan anvendes til at fremstille tekster i deres aktiviteter i hverdagen. Et forsigtigt skøn fra NOTA er "... at cirka 16% af danskere over 15 år har læsekompetencer under det niveau som er nødvendigt for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Det svarer til godt 750.000 mennesker." (Kilde: <https://nota.dk/viden/I%C3%A6sevanskeligheder-i-danmark> den 30-5-2017).

¹ ICF: International klassifikation af funktionsevne, funktionsevnenedsættelse og helbredstilstand. WHO.

Det er nogle af disse borgere, som henvises til CKV fra kommunerne.

Ledelsen på CKV har oplyst, at nogle kommuner har efterspurgt effekt af den rådgivning CKV yder. Overordnet vil kommunerne gerne vide, hvad den respektive kommune/borgerne får for de penge, som kommunen betaler, dvs. yder til CKV's drift via abonnementsaftaler eller tilkøbsydelser. P.t. får kommunerne statistiske oplysninger vedr. mængden af ydelser, men dette beskriver ikke effekten af ydelserne til borgeren specifikt.

For at imødekomme kommunernes ønske om effektmåling, finder vi det væsentligt at kunne dokumentere ændringer i borgerens egen vurdering af funktionsevnen i forbindelse med afprøvning af hjælpemidler til kommunikation, dvs. selvvalueret effekt. Vurderingen vil kunne anvendes som et udtryk for effekten af specialrådgivningen.

Vi har i dette projekt valgt at anvende redskabet IPPA – Individually Prioritised Problem Analysis ²

IPPA er et redskab til at afdække aktivitetsproblemer i hverdagen og til at evaluere indsatser, særligt indsatser, hvor der anvendes hjælpemidler. Vi har også valgt IPPA ud fra et ergoterapeutisk synspunkt, hvor der er fokus på aktiviteter i hverdagslivet, enkelthed og en for borgeren forhåbentlig let forståelig scoringsmetode, hvor der ikke skal læses ret mange ord.

På grundlag af ovenstående har vi formuleret en række spørgsmål, som vi vil undersøge nærmere. Vores sigte er at opnå forbedringer i det daglige arbejde på CKV med rådgivning af borgeren med skriftsproglige vanskeligheder.

1.2 Problemformulering:

Hvilken betydning har anvendelsen af IPPA-værktøjet ved afdækning af betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker, når borgeren har skriftsproglige vanskeligheder?

Hvilken effekt har CKV's specialrådgivning inkl. afprøvning af informationsteknologiske hjælpemidler til kommunikation (IKT) for borgere med skriftsproglige vanskeligheder?

Kan en systematisk måling af effekten via IPPA-værktøjet give erfaringer, som kan anvendes i det fremadrettede arbejde?

Hvilken betydning har det for de fynske kommuner, at CKV dokumenterer effekt?

1.3 Vilkår for undersøgelsen

1.3.1 De lovgivningsmæssige rammer

Rådgivningen ydes efter hhv. Lov om social service og Lov om aktiv beskæftigelsesindsats

I Serviceloven³, ses compensation via hjælpemidler i relation til et væsentlighedskriterie for borgeren i hverdagslivet jf. lovbekendtgørelse §§ 112/113, primært stk. 1 og 2.

² Dansk IPPA (version 1.1): Et redskab til at afdække aktivitetsproblemer i hverdagen og evaluere indsatser.

³ BEK nr 1432 af 23/12/2012

§ 1. I henhold til § 112, stk. 1, i lov om social service skal kommunalbestyrelsen yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

I Lov om aktiv beskæftigelsesindsats⁴, ses kompensationen i relation til arbejde:

§ 76. I forbindelse med deltagelse i tilbud efter kapitel 10-12 kan der ydes tilskud til hjælpemidler med henblik på at understøtte, at personen kan få og deltage i tilbuddet.

§ 77. Stk. 2. Det er en betingelse for at give tilskud til arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger, at tilskuddet er af afgørende betydning for, at personen kan deltage i tilbuddet, eller at redskabet eller indretningen kompenserer for personens eventuelle begrænsning i arbejdsevnen.

§ 100. Med henblik på at fremme, at personer opnår eller fastholder ordinær ansættelse eller ansættelse efter lov om seniorjob, eller at personer kan drive selvstændig virksomhed, kan der ydes tilskud til hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger.

2 Teori og metode

2.1 Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen er borgere, som i deres hverdag har læse- og stavevanskeligheder. Med udviklingen af elektroniske medier, i privatlivet såvel som i arbejdslivet, er behovet for at kunne begå sig læse- og stavemæssigt blevet større og større. For de, som især har svært ved at skrive, er stavevanskeligheder også blevet mere og mere synlige. Vanskelighederne kan for nogle blive stigmatiserende og udelukke borgere fra at deltage i arbejds- og samfundslivet.

Målgruppens funktionsevnenedsættelser kategoriseres ved henvisning til CKV i ICF kategorien:

Kommunikation og underkategorierne:

d325 - forstå skriftlige meddelelser

d345 - skrive beskeder

d360 - anvende kommunikationsudstyr og teknikker

Årsagerne til den skriftsproglige funktionsevnenedsættelse kan være mange. I IPPA undersøgelsen lægges vægt på funktionsevne og ikke på diagnose. Borgerne kan have forskellige diagnoser, som udløser de skriftsproglige vanskeligheder; men den nedsatte funktionsevne – dét, ikke at kunne deltage på samme niveau som andre, viser sig i aktivitetsudøvelsen, fx at e-maile, at kunne SMS-e eller at kunne deltage på Facebook. På det instruktive og indlærende niveau tages udgangspunkt på årsagsniveau.

2.2 Betydningsfulde aktiviteter

I ergoterapi opererer man med begrebet *betydningsfulde aktiviteter*. Betydningsfulde aktiviteter er den kontekst, hvori mennesket udvikler færdigheder, udtrykker følelser, opbygger forbindelser til andre mennesker, skaber viden og finder mening og formål med livet. (Kilde: Menneskelig aktivitet II p. 21).

Det er i denne kontekst, at der på CKV, i et tværfagligt samarbejde, arbejdes med at muliggøre betydningsfulde aktiviteter for borgere med skriftsproglige vanskeligheder.

⁴ LBK nr 807 af 01/07/2015

Begrebet *betydningsfulde aktiviteter* kan systematiseres i *Taksonomisystemet for aktivitetsudøvelse*, TCOP⁵ og defineres som følgende:

”Betydningsfulde aktiviteter vedrører samlinger af aktiviteter og opgaver i hverdagslivet, som er blevet navngivet, organiseret og har fået tillagt værdi og mening af enkeltpersoner og en kultur” (kilde Menneskelig aktivitet II p. 51).

I TCOP taler man om samlinger af aktiviteter og opgaver. I fl. TCOP–taksonomien (kilde: Menneskelig aktivitet p. 55) kan betydningsfulde aktiviteter opdeles i kompleksitetsniveauer, som kan anvendes, når man vil have fokus på, hvilke skriftsproglige vanskeligheder, og hvilke konsekvenser de har for målgruppen.

TCOP-taksonomien:

I nedenstående ses eksempler på skriftsproglige aktiviteter ud fra kompleksitetsniveauer.

Kolonne 1 og 2 er selve taksonomiens opdeling og kolonne 3 giver eksempler på anvendelse i relation til skriftsproglige vanskeligheder.

Kompleksitetsniveau	Definition	Eksempel: skriftsproglige aktiviteter.
Betydningsfulde aktiviteter	En aktivitet eller et sæt af aktiviteter, der udøves med en vis konsekvens og regelmæssighed, der giver struktur, og som tillægges værdi og mening af enkeltpersoner og en kultur.	Kommunikation. At magte deltagelse på elektroniske medier på lige fod med alle andre.
Aktivitet	Et sæt opgaver med et specifikt slutmål eller resultat, der er større end de enkelte opgaver, der tilsammen udgør aktiviteten	Deltage på Facebook, At læse og skrive en SMS eller en e-mail, At søge på internettet, anvende netbank og e-Boks.
Opgave	Et sæt handlinger, der har et slutmål og et specifikt resultat	Betjene computer og afkode og fremstille tekst.
Handling	Et sæt viljestyrede bevægelser eller psykiske processer, der danner et genkendeligt og meningsfyldt mønster	At taste på PC, tablet, smartphone. At sammensætte ord, sætninger og tekst, som kan forstås (kognitivt).
Viljestyrede bevægelser eller psykiske processer	En simpel viljestyret aktivering af muskler eller tanker	At kunne bevæge fingrene. At identificere og sammensætte bogstav og lyd til ord.

FIGUR 1: TCOP-TAKSONOMIEN

Uddybende kræver fx aktiviteten ”At søge på internettet”, at borgeren har forudsætninger for at betjene computeren generelt (tænde, vælge internetbrowser, finde søgelinje), kan genkende bogstaverne og taste på computeren, sætte bogstaverne sammen til søgeord (evt. ved hjælp af et ordforslagsprogram), vælge blandt browserens søgeord (evt. ved hjælp af oplæsning), forstå det oplæste og evt. handle derpå, være

⁵ TCOP: Taxonomical Code for Occupational Performance: TCOP-taksonomien (Polatajko et al. 2004).

deltagende i aktiviteten. Aktiviteten kræver, at borgeren er agerende på de 3 underliggende kompleksitetsniveauer, måske også her med kompenserende værktøjer.

I det øjeblik, hvor borgeren har lært at anvende aktiviteten i en grad, hvor den er implementeret i hverdagen, og hvor den tillægges værdi og mening, kan den defineres som en betydningsfuld aktivitet i borgerens liv.

Generelt har mange af borgerne skriftsproglige vanskeligheder i forskellig grad på niveauerne: viljestyrede bevægelser eller psykiske processer, handling og opgaveniveau. Ved anvendelse af IKT kan de i forskellig grad blive fungerende på aktivitetsniveau og i betydningsfulde aktiviteter.

2.3 Effektmåling: IPPA

Ordet effekt kan defineres som: forandring over tid, hvor der er foretaget en indsats⁶.

IPPA er oversat til dansk og afprøvet i et samarbejde mellem Hjælpe midler og Kommunikation, Fredericia Kommune, og Socialstyrelsen med støtte fra Ergoterapeutforeningen. Oversættelsen er godkendt af EATS Clearinghouse i Sverige, der har udviklet IPPA.

IPPA er et standardiseret redskab til effektmåling og kan også anvendes til udredning af prioriterede aktivitetsproblemer. Ved anvendelse af IPPA angiver borgeren "betydning" og "besvær" ift. sine aktivitetsproblemer. Der udvælges max 7 aktiviteter, og der måles før og efter en indsats for at afhjælpe aktivitetsproblemerne. Aktivitetsproblemerne betydnings og sværhedsgrad scores på en skala fra 1-5.

Spørgsmål til borgeren:

Betydning: Hvor vigtigt er det for dig at få løst dette aktivitetsproblem?

1	2	3	4	5
Slet ikke vigtigt	Ikke særlig vigtigt	Mere eller mindre vigtigt	Vigtigt	Meget vigtigt

FIGUR 2: SKALA FOR SCORING AF BETYDNING

Spørgsmål til borgeren:

Besvær: Hvordan er det for dig at udføre aktiviteten for tiden?

⁶ Bilag til Dansk IPPA manual: https://socialstyrelsen.dk/filer/handicap/hjaelpemidler-og--velfaerdesteknologi/bilag_ippa_manual_pdfa.pdf cited 17-11-2017

1	2	3	4	5
Meget let	Let	Hverken let eller svært	Svært	Kan ikke udføres

FIGUR 3: SKALA FOR SCORING AF BESVÆR

På den måde fremkommer et udtryk for effekt som borgerens eget udsagn. Dette giver en mulighed for systematisk at kunne måle på, om der for den enkelte er effekt af anvendelse af hjælpemidlerne i dennes hverdag og i forhold til omgivelserne.

IPPA måler alene på effekt og ikke på fx psykosociale dimensioner, som følelsen af selvværd, selvtillid, tilfredshed, tryghed og livskvalitet. Disse faktorer kan i ICF beskrives med borgerens egne ord og indgår ikke som output i IPPA-scoren.

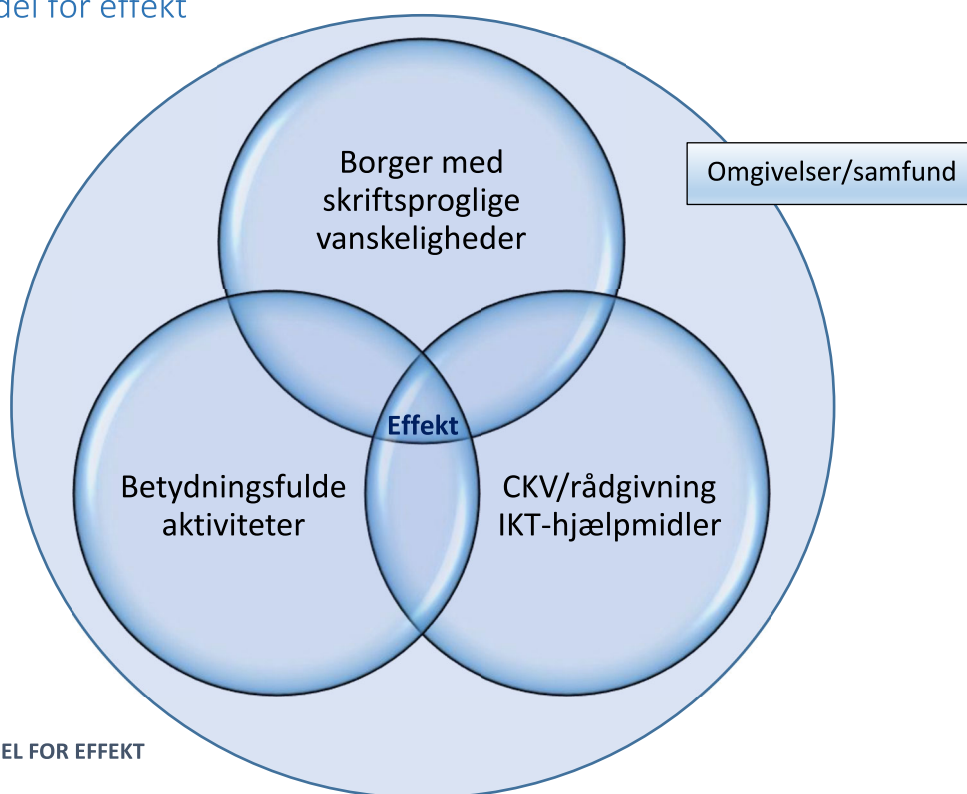
2.4 Identificering af aktivitetsproblematikker inden for læse- og stavevanskeligheder

På baggrund af tidligere samtaler med borgere, har vi erfaret, at de ofte ikke magtede at uddybe eller forklare, hvilke aktiviteter de kunne udføre eller gerne ville deltage i, og hvor vigtigt det var for dem at kunne udføre aktiviteten. Vanskelighederne blev ofte beskrevet meget kort fx: "Jeg vil gerne kunne e-maile, som de andre" eller "Jeg vil gerne selv kunne læse mine arbejdssedler eller private breve", og ikke i en grad hvor det fremgik, hvor vanskeligt eller besværligt det reelt var at læse eller at udtrykke sig skriftligt.

2.4.1 Billedkort

For at få en bedre samtale om aktiviteter, fremstilledes i 2014 25 billedkort med aktiviteter, der kræver, at man kan læse- og/eller stave (bilag). Billedkortene skulle da være udgangspunkt for en uddybende samtale om vanskeligheder i hverdagen. Kortene har siden været anvendt til sammen med borgeren at identificere betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker. Borgerne har udtrykt, at det var en god måde at klarlægge deres vanskeligheder på. På dette grundlag har vi valgt, at billedkortene skulle anvendes i dette projekt til at identificere de max. 7 aktivitetsproblematikkerne i IPPA-metoden. Billedkortene har vi sidestillet med IPPA-ens tjekliste.

2.4.2 Model for effekt

FIGUR 4: MODEL FOR EFFEKT

Ovenstående figur symboliserer samspillet mellem en borger, som har skriftsproglige vanskeligheder, dennes betydningsfulde aktiviteter og specialrådgivning, som i projektet ydes fra CKV. Samspillet påvirkes af de omgivelser og det samfund, som borgeren lever i.

2.5 IPPA - databearbejdning

Scoren for IPPA-1, dvs. første interview, udregnes ved at gange "Betydning"- og "Besvær"- scorerne for de enkelte aktiviteter. Derpå bliver scorerne på den enkelte aktivitet lagt sammen og divideret med antallet af identificerede aktivitetsproblemer, og en gennemsnitlig aktivitetsscore fremkommer, efterfølgende kaldet IPPA-1. Jo højere IPPA-1 gennemsnitsscorerne er, des større besvær oplever borgeren med at udføre sine aktiviteter.

På tilsvarende måde bliver IPPA-2 gennemsnitsscoren beregnet ud fra den oprindelige "Betydning" fra IPPA-1 og "Besvær"- scoren fra opfølgings IPPA-2, dvs. andet interview, efterfølgende kaldet IPPA-2.

Efter udregning af IPPA gennemsnits-score 1 og 2 bliver effekten beregnet som differencen mellem IPPA-1 gennemsnitsscoren og IPPA-2 gennemsnitsscoren. Jo større forskel på de 2 scorer, des større effekt har borgeren opnået i afprøvningsperioden som effekt af hjælpemidler og rådgivning.

Beregningerne bliver udført i et Excel-regneark.

Resultaterne fra IPPA-undersøgelsen og de demografiske data er i nedenstående rangordnet og systematiseret for at skabe et overblik. Ud fra tabeller og figurer forventes det, at man kan beskrive tendenser og fremhæve resultater af undersøgelsen.

2.6 Metode for indsamling af data

Alle data om borgere fremkommer i anonymiseret form. Den enkelte borger er betegnet ved et eller flere bogstaver, så det er muligt at følge denne i databearbejdningen, fx borger A eller borger KK.

De henviste borgere skulle ved det første møde, som led i udredningen af valg af IKT-hjælpemidler, identificere deres betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker ud fra billedkort (se ovenstående). De deltog derpå i IPPA-1 interview. Ved afslutning af afprøvning eller ved sidste kontakt blev IPPA-2 Interview foretaget.

Data fra begge IPPA interviews inkl. beregning af effekt (se ovenstående), blev registreret i et Excel-regneark og journaliseret i borgerens journal på CKV. Optællinger og beregninger blev foretaget ud fra disse data.

I rådgivningen af borgere blev CKVs journalsystem anvendt til journalisering af data om borgerne. I projektet blev data herfra anvendt, fx oplysninger om køn, relation til arbejdsmarked og oplysninger fra bilag i forbindelse med henvisningen osv.

2.7 Valg af informanter

2.7.1 Inklusion og eksklusion

- **Inklusion:** Alle henviste borgere med læse- og stavevanskeligheder med indledende samtale startet i perioden fra den 1.2.2015 til den 31.1.2016 og afsluttet med IPPA-2 inden 30.4.2016
-
- **Eksklusion:** Borgere der i forvejen har fuldt implementerede hjælpemidler, og hvor der kun foretages indledende samtale.

Fuldt implementeret: Dvs. at hjælpemidlerne er til rådighed og anvendes til i væsentlig grad at kompensere for funktionsnedsættelsen; i hverdagsliv (servicelov) eller arbejdsliv (LAB-lov).

Andre borgere inkluderes, selvom de har kendskab til hjælpemidler, fx en skolelicens på CD-ORD, når vi møder dem første gang. Her vurderes, at der endnu ikke er en fuld implementering:

- a. De, der *har haft* programmet CD-ORD, dvs. skolelicensen er ophørt med at fungere, og udtrykker, at de har haft glæde af programmet, eller at de savner det.
- b. For de, der endnu *har* en fungerende skolelicens, viser det sig ofte, at borgeren har lært nogle faciliteter at kende i forbindelse med undervisning; men de har ikke fået implementeret programmet i deres hverdagsaktiviteter.

3 Resultater – opgørelse af data

I det følgende vil vi præsentere projektdeltagerne, samlet effekt, interventionstid, demografiske faktorer som alder, køn og beskæftigelse og i afsnit 4 følger en analyse af betydningsfulde aktiviteter.

3.1 Projektdeltagere

I alt 38 borgere deltog i projektets indledende fase, dvs. deltog i et IPPA-1 interview.

Disse fordelte sig på 27 mænd og 11 kvinder. 35 borgere med udgangspunkt i rådgivning efter Serviceloven og 3 borgere med udgangspunkt i rådgivning efter Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (Lab-loven).

I alt 28 borgere gennemførte inden for projektperioden. De fordelte sig på 18 mænd og 10 kvinder, heraf var 1 borger rådgivet efter Lab-loven.

10 deltog ikke i et IPPA-2 interview, dvs. et frafald på 26%.

Frafaldet havde meget forskellige begrundelser:

- 4 borgere (K/19, L/24, I/27 og BB/46 årige), hvor rådgivningsforløbet ikke nåede at blive afsluttet inden for projektperioden.
- 2 borgere (EE/26 og X/43 årige) udeblev fra opfølgningssamtale, og det har ikke været muligt at få kontakt med dem efter den indledende samtale.
- D/30 årig, som aflyste opfølgning på afprøvning, da hjælpemiddel (Dictus til PC) ikke levede op til hans forventninger.
- Y/33 årig, som fik afslag på program til PC, før IPPA-2 var foretaget. Begrundelsen for afslaget var, at han ikke opfyldte væsentlighedskriteriet efter Serviceloven. Han kunne til en vis grad benytte apps på Apple-produkter.
- DD/74 årig, som efter IPPA-1 havde anskaffet sig nogle anvendelige apps. Sideløbende havde han program på skolelicens i en igangværende undervisningsperiode. Ingen indsats igangsat.
- U/75 årig, som pga. re-operation af hofte fik forringet helbredstilstand og ikke længere havde kræfter til at forbedre sit læse- og stave potentiale.

Da antallet af deltagere i nuværende projektperiode er relativt lille (n=28), er vi bevidste om, at resultaterne er udtryk for tendenser og ikke kan betegnes som generelle.

3.2 Samlet effekt målt på deltagere, der har gennemført IPPA-2

	IPPA-1	IPPA-2	IPPA effektscore
Gennemsnitsscore	16,982	10,567	6,414
Standarddeviation	3,287	3,690	3,574

TABEL 1: SAMLET EFFEKT

”IPPA-gennemsnitsscoren [gældende for IPPA-1 og IPPA-2] er udtryk for borgerens oplevelse af sit gennemsnitlige besvær med hverdagens aktiviteter. Jo højere tallet er, desto mere besvær er der forbundet med dem.” (Kilde: Manual IPPA)

I denne undersøgelse er IPPA effektscore et udtryk for borgerens besvær med at udføre skriftsproglige aktiviteter før og efter en intervention på CKV. Effektscoren er ikke i sig selv et udtryk for, om der har været en høj eller lav effekt af interventionen, men er udelukkende et udtryk for, hvilken ændring der har været i

besværet med at udføre aktiviteter. For at kunne gøre effekten sammenlignelig med andre undersøgelser, kan der anvendes en metode til at evaluere på effektens størrelse.

En ofte anvendt metode er *Cohen's d effect size*, som vi har valgt at anvende. Cohen's d er en effektstørrelse, som anvendes til at indikere den standardiserede størrelse imellem 2 målinger (se bilag 9.3).

Effektstørrelse Cohen's d effect size tolkes på følgende måde⁷:

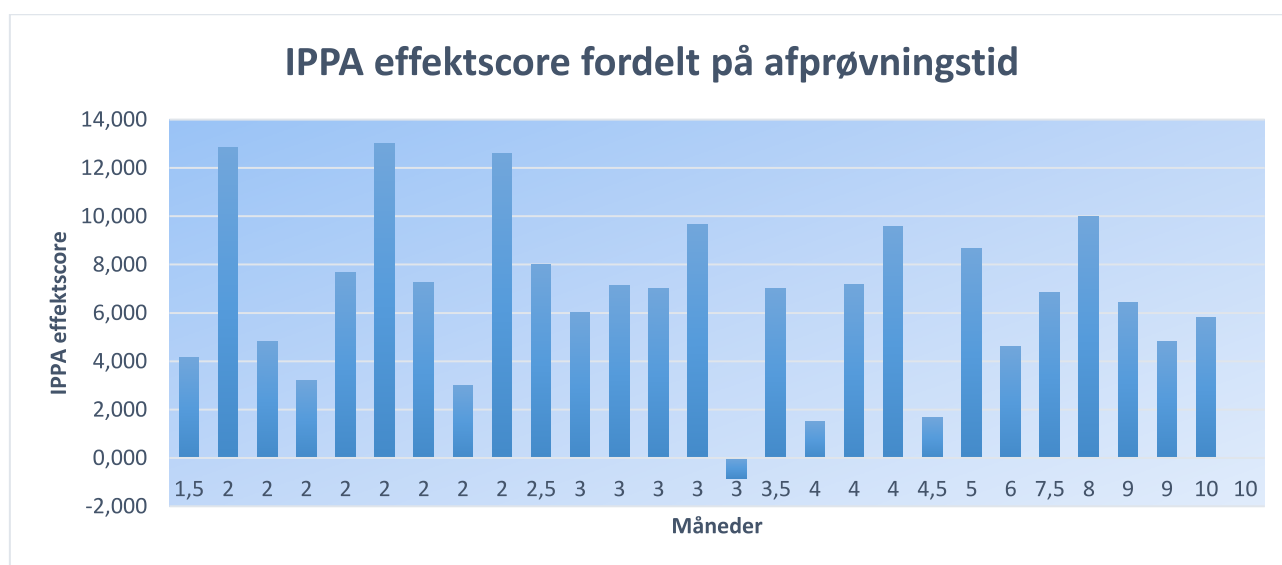
- Under 0,2 angiver, at der ikke er nogen effekt
- 0,2-0,49 anses for at være en lille effekt
- 0,5-0,79 anses for at være medium effekt
- Over 0,8 anses for at være en stor effekt.

Der ses at være en meget stor effekt (1,84) i vores undersøgelse.

3.3 Analyse af interventionstid

Interventionerne har gennemsnitligt varet 4,3 måneder. Den korteste tid var på 1,5 måned og den længste tid var på 10 måneder.

Den gennemsnitlige interventionstid for kvinder var 3,9 mdr. og for mænd 4,5 mdr.

FIGUR 5: AFPRØVNINGSTID

For 26/28 borgere er beregnet en positiv effekt af interventionen.

Der er beregnet en effekt på 0 på 1 borger, dvs. ingen selv vurderet effekt for en deltager, på trods af 10 mdr. intervention. For en anden borger beregnes efter 3 mdr. intervention en negativ effektscore.

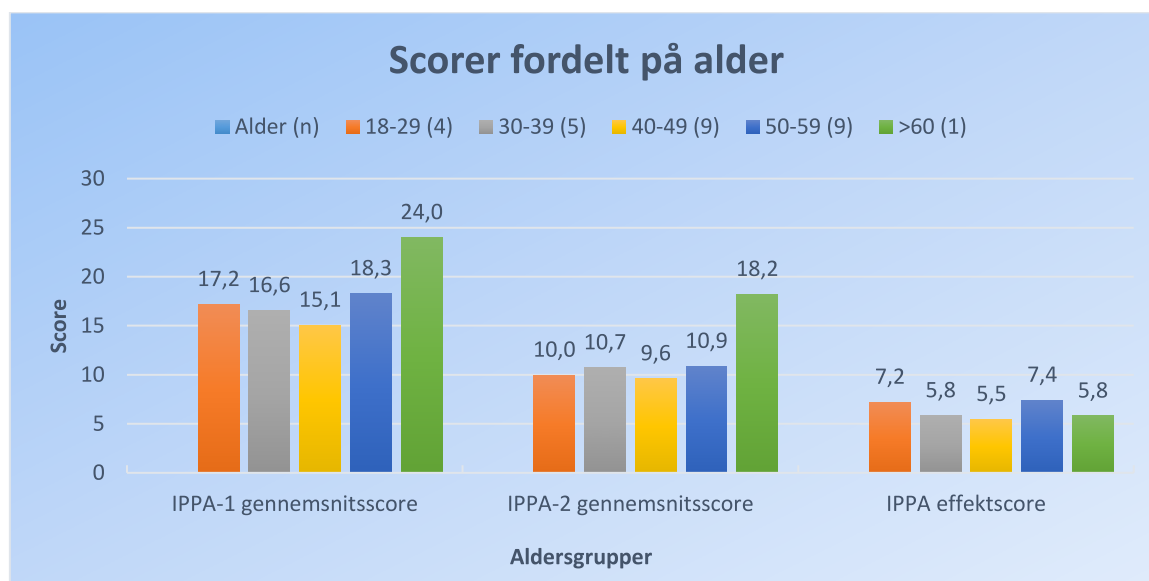
Der ses ingen relationer mellem afprøvningstid og effekt.

⁷ Kilde: Tidlig Rehabiliterende Hjælpemiddelformidling, et pilotprojekt i Fredericia Kommune (Åse Brandt).

3.4 Analyse af score fordelt på alder

Alder (n)	IPPA-1 gennemsnitsscore	IPPA-2 gennemsnitsscore	IPPA effektscore
18-29 (4)	17,2	10,0	7,2
30-39 (5)	16,6	10,7	5,8
40-49 (9)	15,1	9,6	5,5
50-59 (9)	18,3	10,9	7,4
>60 (1)	24,0	18,2	5,8

TABEL 2: ALDERSFORDELING

FIGUR 6: SCORER FORDELTE PÅ ALDER

Gruppen over 60 år består kun af 1 person. Der ses bort fra denne i sammenligningen af aldersgruppernes score, da den ene borger ikke er repræsentativ for aldersgruppen.

De største effekter ses i aldersgrupperne 18-29 år og 50-59 år med en effekt på hhv. 7,2 og 7,4, svarende til hhv. 12,3 % og 15,4 % større effekt end gennemsnittet for hele gruppen. Aldersgrupperne 18-29 år og 50-59 år har ved IPPA-1 haft de største scorere, dvs. at de har oplevet de største vanskeligheder før interventionen og samtidig har de oplevet størst effekt efter interventionen.

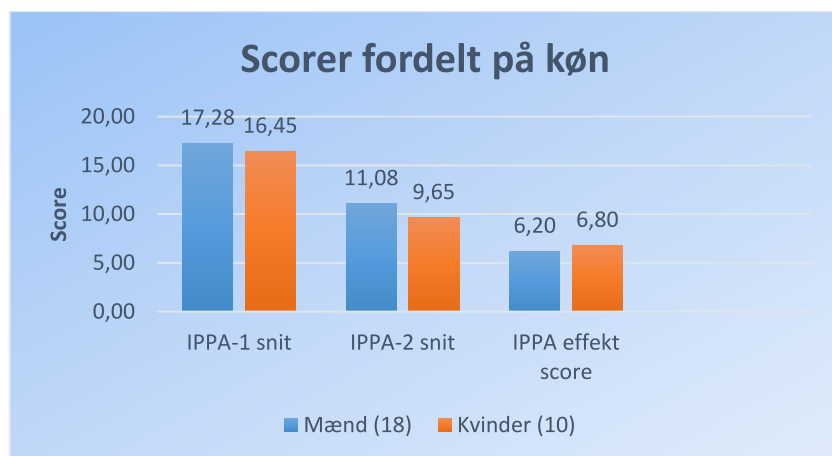
De mindste effekter ses i aldersgrupperne 30-39 år og 40-49 år med en effekt på hhv. 5,8 og 5,5 svarende til hhv. 9,5 % og 14,2 % lavere effekt end gennemsnittet for hele gruppen.

Der er ligefrem proportionalitet imellem grupperne, når man ser på gennemsnitsscoren ved IPPA-1 og effektscoren, dvs. de aldersgrupper, der har den største gennemsnitsscore ved IPPA-1 har også den største effekt. Med andre ord har de borgere, som oplever de største vanskeligheder, opnået den største effekt.

3.5 Analyse af scorer fordelt på køn

Køn (n)	IPPA-1 snit	IPPA-2 snit	IPPA effektscore
Mænd (18)	17,28	11,08	6,20
Kvinder (10)	16,45	9,65	6,80

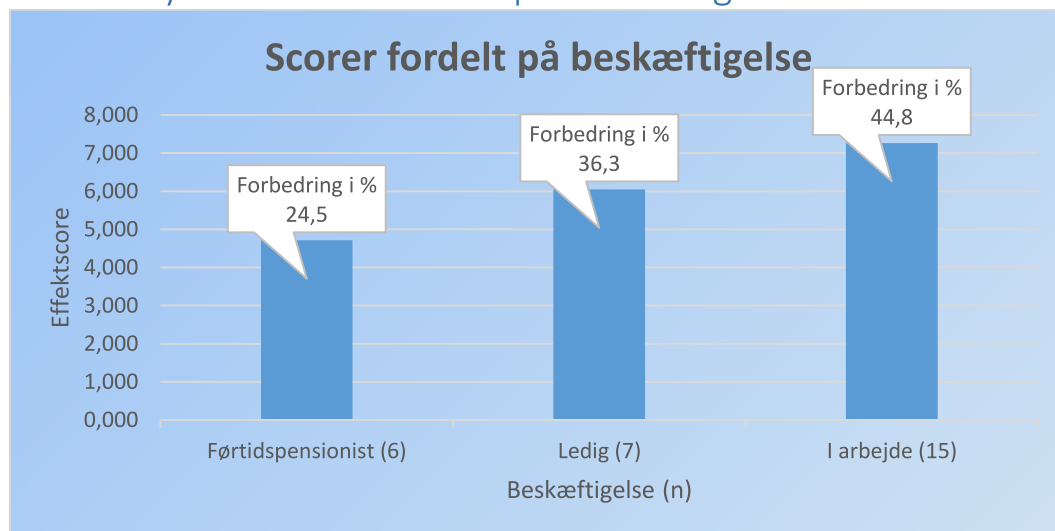
TABEL 3: KØNSFORDELING

FIGUR 7: SCORER FORDELT PÅ KØN

Det ses, at mændene har haft en lidt mindre effekt end kvinderne (effektscore hhv. 6,2 og 6,8), samtidigt kan det konstateres at mændene har haft størst IPPA-1, altså størst besvær. Forskellen er dog relativt lille.

3.6 Analyse af scorer fordelt på beskæftigelse

FIGUR 8: SCORER FORDELT PÅ BESKÆFTIGELSE

Den laveste effekt ses i gruppen af førtidspensionister, mens den højeste effekt ses i gruppen af borgere, som er i arbejde.

4 Analyse af aktiviteter

4.1 Antal aktivitetsproblemer

I nedenstående har vi fokus på de skriftsproglige aktiviteter, som borgerne har valgt, var de vigtigste for dem at blive mere selvhjulpne omkring. Da vi er vant til at arbejde ud fra en ICF-terminologi⁸, har vi i analysen valgt at opdele de betydningsfulde aktiviteter ud fra funktionsevne i grupperne:

- *at læse og forstå tekster* (jævnfør ICF terminologien: at forstå skriftlige meddelelser - d325).
- *at stave og fremstille tekster* (jævnfør ICF terminologien: at skrive beskeder – d345).

Borgerne nævnte i alt 165 aktivitetsproblemer, svarende til gennemsnitligt 5,9 aktivitetsproblemer pr. borger, ud af max. 7 aktivitetsproblemer pr. borger.

Vi har gennem en kvalitativ analyse udført en opdeling af aktiviteterne, fordi de to aktivitetstyper har forskellige kompleksitetsniveauer jævnfør TCOP-taksonomien. Den enkelte aktivitet har bibeholdt borgerens score, hvad enten det var *at læse og forstå tekster* eller *at stave og fremstille tekster*. Fx kan aktiviteten e-mail bestå af både *at læse og forstå* samt *at skrive*, dvs. *at stave og fremstille tekster*. Der er ved denne systematisering opstået flere aktiviteter end grundmaterialet umiddelbart byder på.

Aktivitetsproblemerne fordeltes på hhv. 92 aktivitetsproblemer med *at læse og forstå tekster* og 96 aktivitetsproblemer med *at stave og fremstille tekster*, dvs. 188 i alt. Det giver en øgning i antallet af aktivitetsproblemer på 23 (188-165).

4.2 At læse og forstå tekster

I bearbejdningen af dataene har vi valgt følgende opdeling af aktiviteterne:

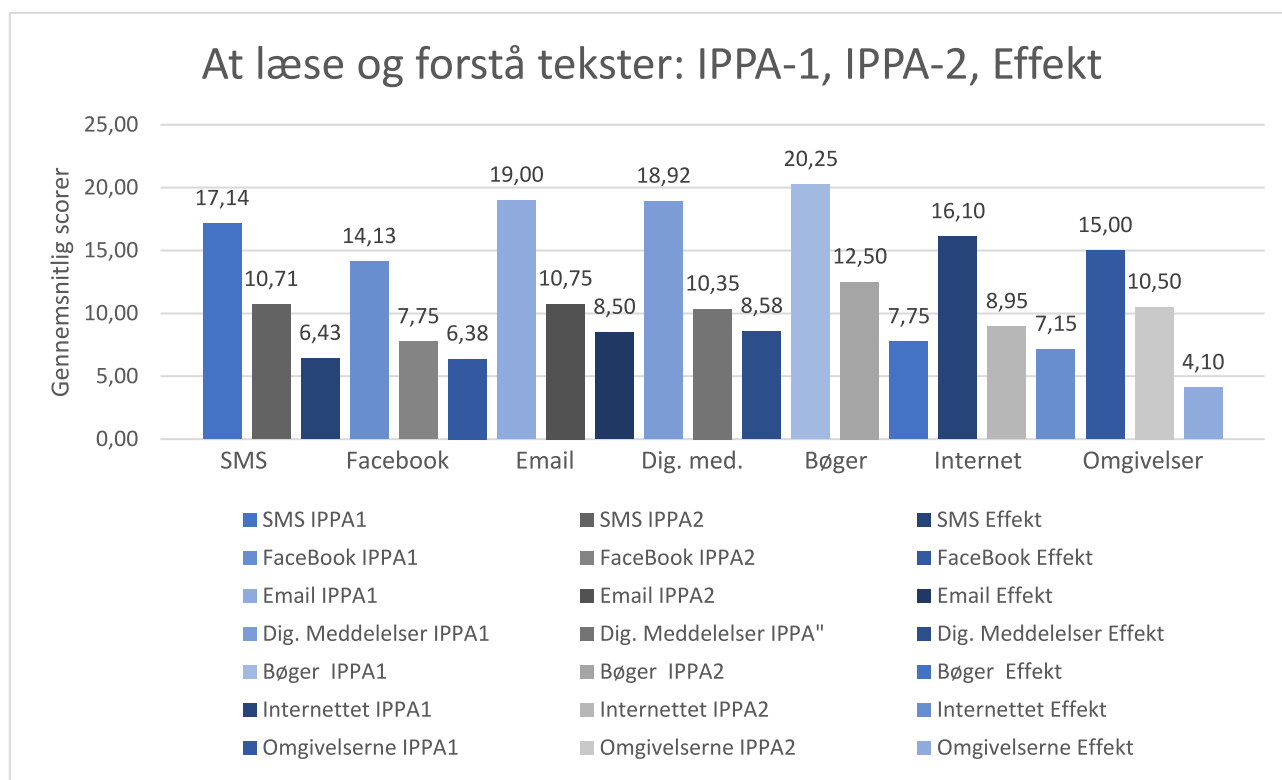
- Digitale meddelelser: e-Boks, netbank, regninger, offentlige breve, private breve.
- Sider på Internettet: jobs, avis, informationer.
- Tekster i omgivelserne: opslag, vejskilte, supermarked, brugsanvisninger.
- Øvrige aktiviteter er entydige.

I denne opdeling ligger dels en indbygget kompleksitet omkring den enkelte aktivitet, dels en interesse ud fra funktionalitet.

At læse og forstå digitale meddelelser kræver både viljestyrede bevægelser, handling og varetagelse af opgaver dvs. højt kompleksitetsniveau i relation til TCOP. Borgeren skal magte mange delopgaver bl.a.: betjening af computer, log in, at kunne anvende bogstav/ lyd, at have forståelse for meddelelserne, og det er vigtigt på et samfundsmæssigt og personligt niveau at kunne magte aktiviteten.

At læse en SMS eller at deltage på Facebook er aktiviteter, der i stigende grad er blevet mere og mere betydningsfulde i hverdagen, og de har en anden funktionel betydning, som kommunikationsmiddel og i vidensdeling. Tekster i omgivelserne har ligeledes funktionel betydning og handler om at kunne begå sig selvstændigt i den fysiske del af samfundet.

⁸ Sundhedsstyrelsen ICF, 2003, s. 51.

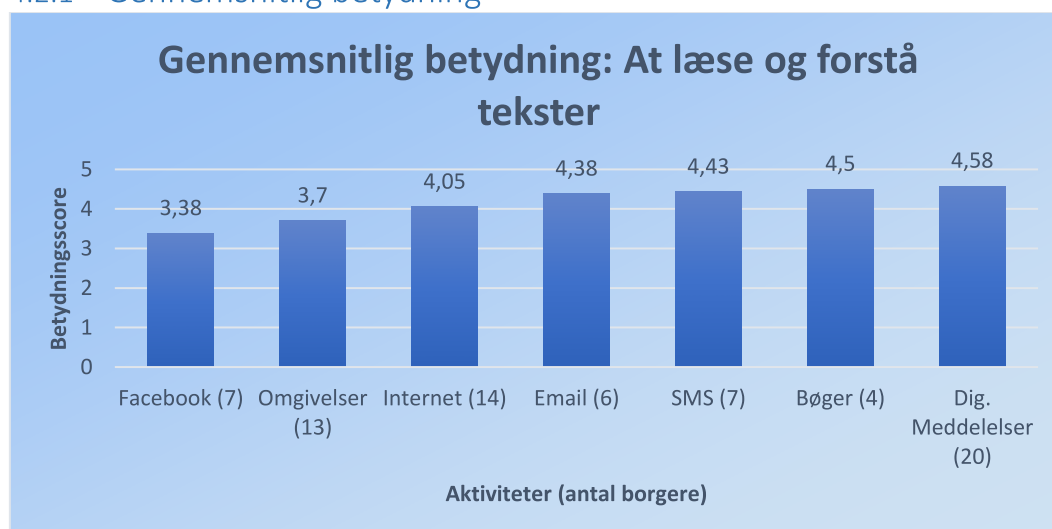
FIGUR 9: AT LÆSE OG FORSTÅ TEKSTER

De lyseblå søjler viser gennemsnitsscorerne ved IPPA-1. De ligger mellem 14,13 og 20,25.

De grå søjler viser gennemsnitsscorerne ved IPPA-2. De ligger mellem 7,75 og 12,50.

De mørkeblå søjler viser effekten. De gennemsnitlige effektscore ligger mellem 4,10 og 8,58. Effekten er et udtryk for, hvad borgerne synes, de har fået ud af at anvende kompenserende hjælpemidler på de enkelte aktiviteter.

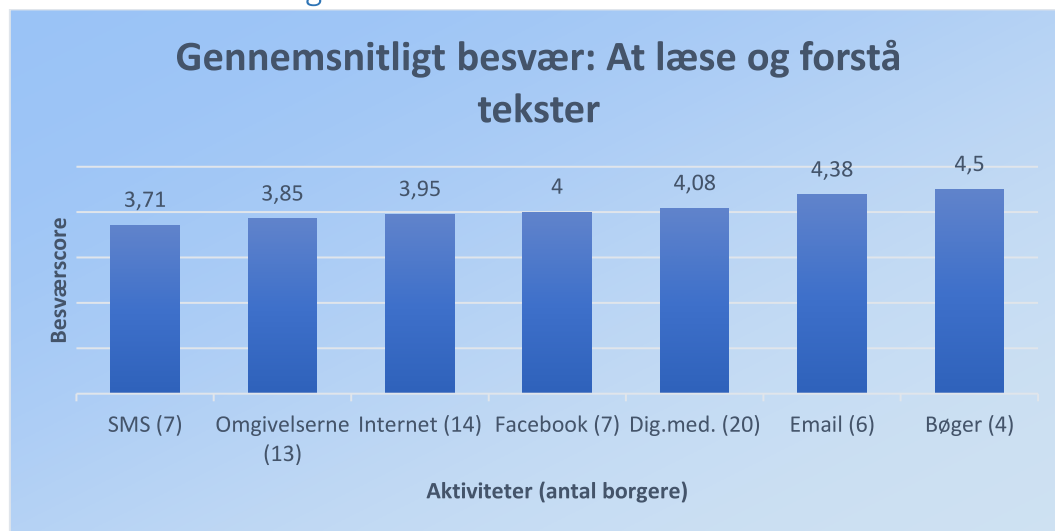
4.2.1 Gennemsnitlig betydning

FIGUR 10: GENNEMSNIITLIG BETYDNING – AT LÆSE OG FORSTÅ TEKSTER

Næsten alle aktiviteter vurderes af borgerne som *vigtige* eller *meget vigtige*, fra 3,38 – 4,58.

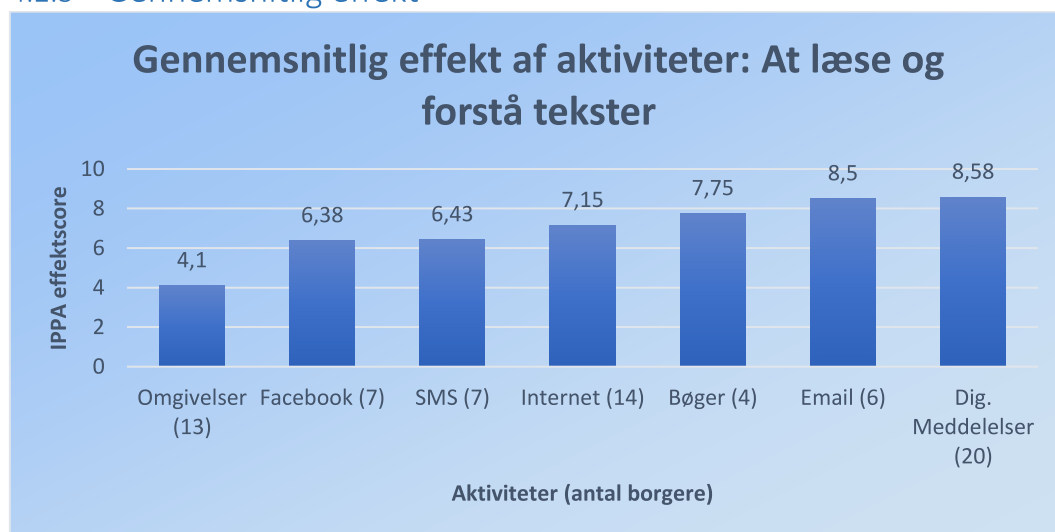
4.2.2 Gennemsnitligt besvær

FIGUR 11: GENNEMSNIITLIGT BESVÆR – AT LÆSE OG FORSTÅ TEKSTER

Alle aktiviteter vurderes af borgerne som *svære* eller *kan ikke udføres*, fra: 3,71 – 4,5.

4.2.3 Gennemsnitlig effekt

FIGUR 12: GENNEMSNIITLIG EFFEKT – AT LÆSE OG FORSTÅ TEKSTER

Der har været en effekt på alle aktiviteter fra: 4,1 – 8,58.

Sammenskrivning af resultater fra aktiviteterne i figurerne 10, 11 og 12 prioriteret efter største effekt:

Digitale meddelelser: De 20 borgere, som fandt det *meget vigtigt* (4,58) at kunne læse og forstå digitale meddelelser, fandt det *svært* (4,08) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 8,58.

E-mails: De 6 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,38) at kunne læse og forstå e-mails, fandt det *svært* (4,38) at udføre aktiviteten. De opnåede den største gennemsnitlige effekt på 8,50.

Bøger: De 4 borgere, som fandt det *meget vigtigt* (4,5) at kunne læse og forstå bøger, fandt det *svært* (4,5) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 7,75.

Internettet: De 14 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,05) at kunne læse og forstå oplysninger på Internettet,

fandt det *svært* (3,95) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 7,15.

SMS: De 7 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,43) *at kunne læse og forstå SMS'er*, fandt det *svært* (3,71) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 6,43.

Facebook: De 7 borgere, som fandt det *vigtigt* (3,38) *at kunne læse og forstå Facebook*, fandt det *svært* (4) *at udføre aktiviteten*. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 6,38.

Omgivelser: De 13 borgere, som fandt det *vigtigt* (3,7) *at kunne læse og forstå tekster i omgivelserne*, fandt det *svært* (3,85) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 4,1.

Sammenskrivningen viser, at aktiviteter, som kræver, at man kan læse og handle på det skrevne, for de enkelte borgere havde stor betydning og var svære at udføre uden IKT-hjælpemidler. Efter rådgivning og afprøvning af kompenserende hjælpemidler føler borgerne, at de har opnået en stor ændring i deres deltagelse i de forskellige aktiviteter.

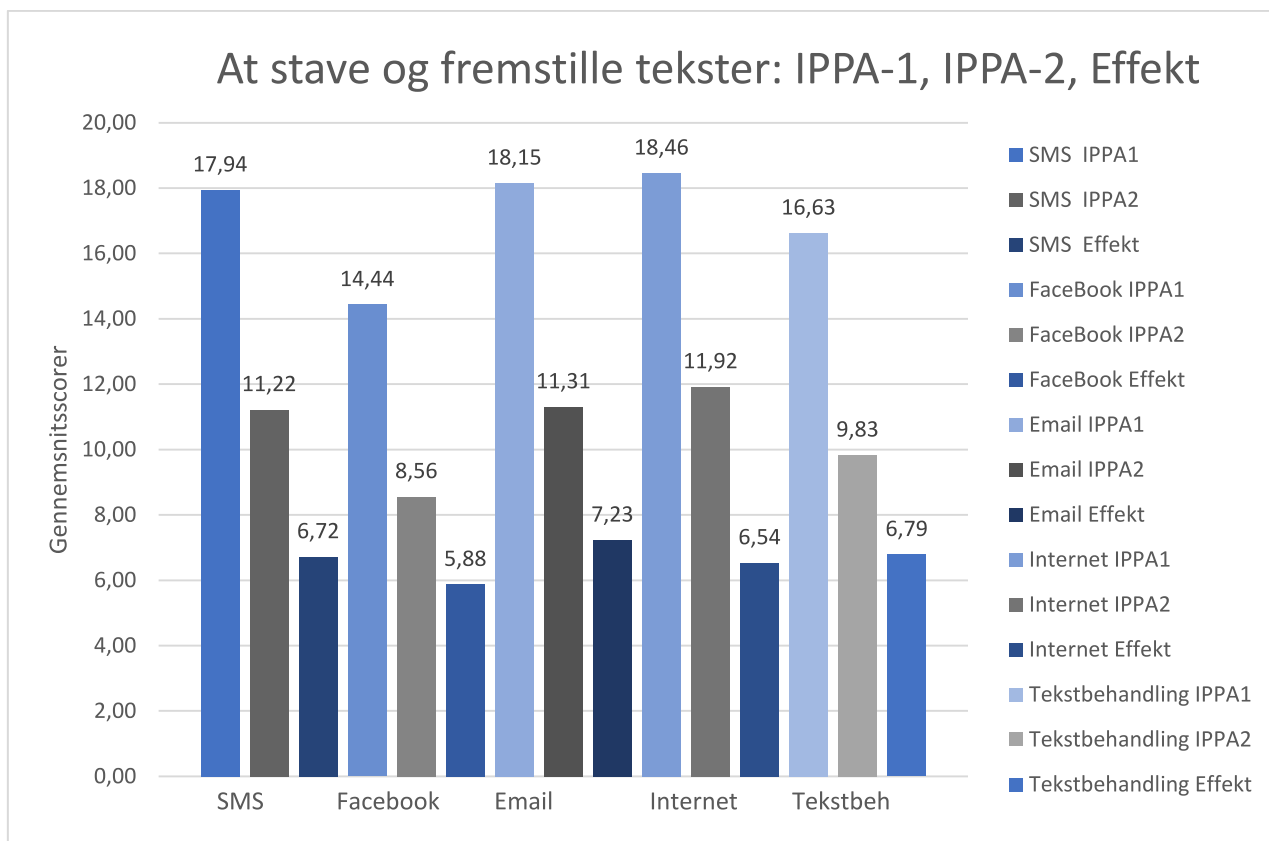
4.3 At stove og fremstille tekst

Langt de fleste af deltagerne (n=28) har haft vanskeligheder med *at stove og fremstille tekst*, dvs. at svare forståeligt på SMS'er og e-mails eller at begå sig i tekstbehandling, skrive breve og lignende.

I bearbejdningen af dataene har vi valgt følgende opdeling af aktiviteter:

- E-mail og at skrive til bank.
- Tekstbehandling: ansøgninger, private breve, dagbøger.
- Øvrige aktiviteter er entydige.

På tilsvarende måde som i afsnittet 4.2 *at læse og forstå tekster* er afsnittet *at stove og fremstille tekster* opdelt i aktivitetsgrupper dels ud fra dels et kompleksitetsniveau og dels ud fra funktionalitet.

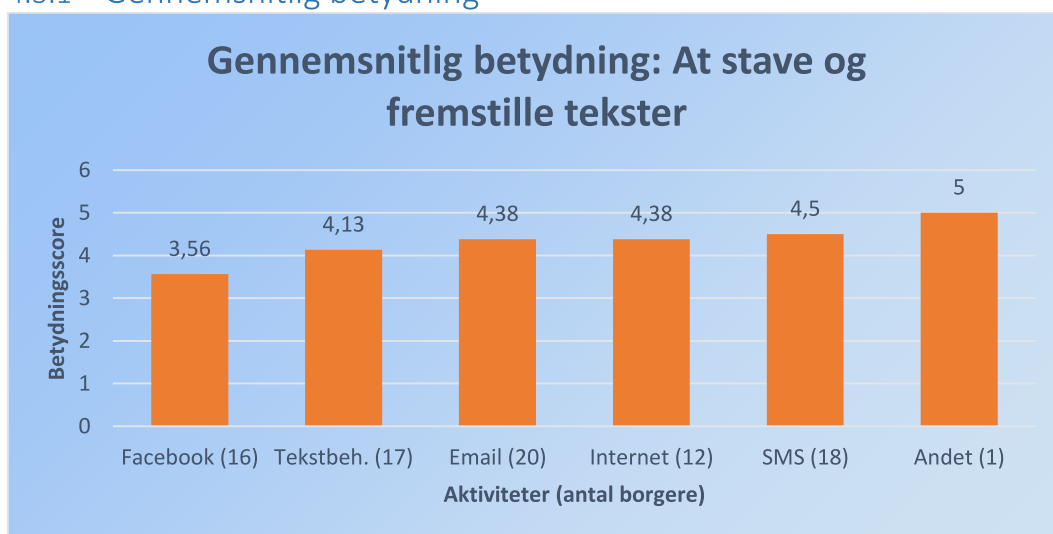
FIGUR 13: AT STAVE OG FREMSTILLE TEKSTER

De lyseblå søjler viser gennemsnitsscorerne ved IPPA-1. De ligger mellem 14,44 og 18,46

De grå søjler viser gennemsnitsscorerne ved IPPA-2. De ligger mellem 8,56 og 11,92.

De mørkeblå søjler viser effekten. Gennemsnitsscoren ligger mellem 5,88 og 7,23. Effekten er et udtryk for, hvad borgerne synes, de har fået ud af at anvende kompenserende hjælpemidler på de enkelte aktiviteter.

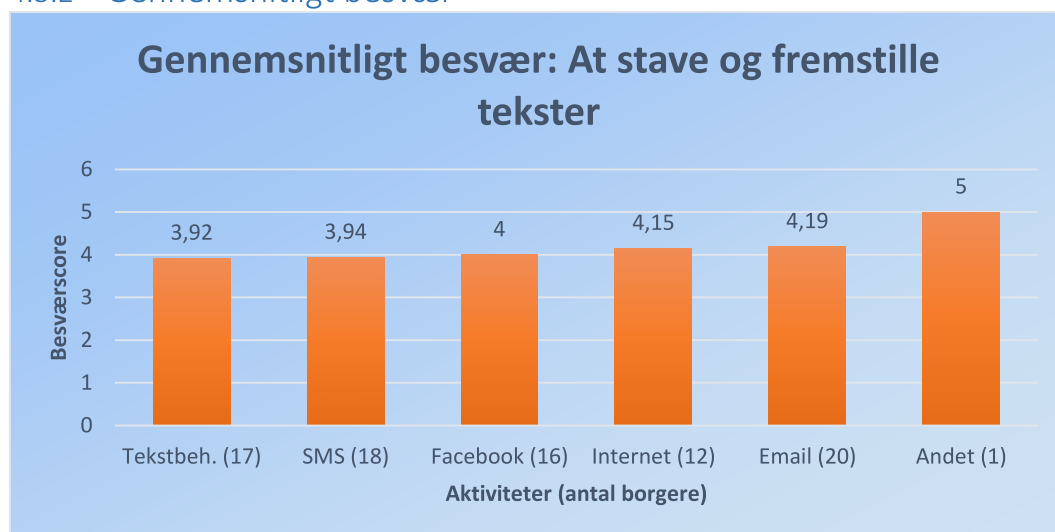
4.3.1 Gennemsnitlig betydning

FIGUR 14: GENNEMSNITLIG BETYDNING – AT STAVE OG FREMSTILLE TEKSTER

Alle aktiviteter vurderes at være *vigtige* (fra 3,56– 4,5). At skrive på Facebook vurderes som den mindst vigtige aktivitet 3,56. Der ses bort fra gruppen: Andet, idet det kun er en borgers mening om sin aktivitet.

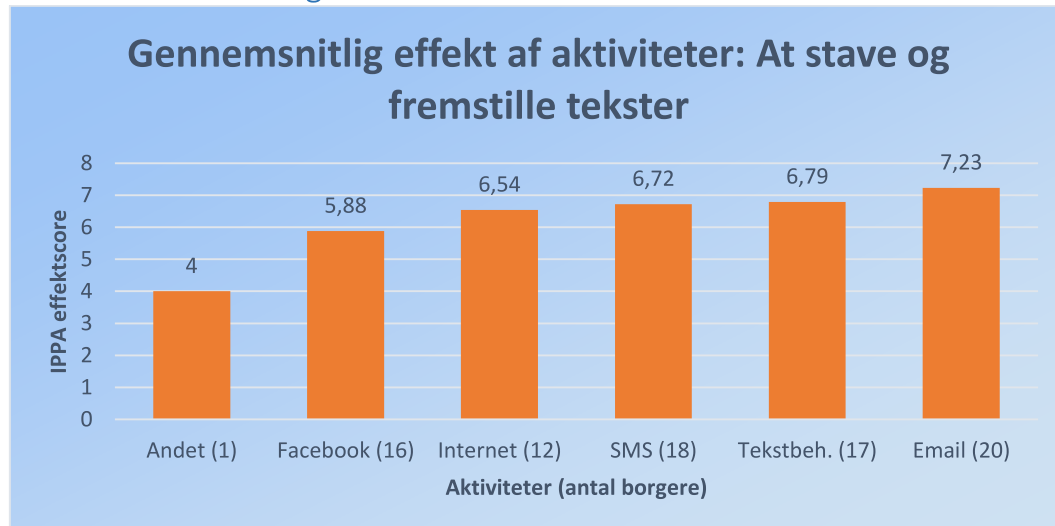
4.3.2 Gennemsnitligt besvær

FIGUR 15: GENNEMSNI TLIGT BESVÆR – AT STAVE OG FREMSTILLE TEKSTER

Alle aktiviteter vurderes at være *svært*, bortset fra gruppen Andet, som vurderer *kan ikke udføres* af en enkelt borger.

4.3.3 Gennemsnitlig effekt

FIGUR 16: GENNEMSNI TLIG EFFEKT – AT STAVE OG FREMSTILLE TEKSTER

Den gennemsnitlige effektscore på de skriftlige aktiviteter ligger mellem 5,88 og 7,23. Der ses bort fra aktiviteten: Andet, da den kun repræsenterer en enkelt borger.

Sammenskrivning af resultater fra aktiviteterne i figurerne 14, 15 og 16 efter størst effekt:

E-mails: De 20 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,38) at kunne *stave og fremstille e-mails*, fandt det *svært* (4,19) at udføre aktiviteten. De opnåede den største gennemsnitlige effekt på 7,23.

Tekstbehandling: De 17 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,13) at kunne *anvende tekstbehandling*, fandt det

svært (3,92) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 6,79.

SMS: De 18 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,5) at kunne *stave og fremstille SMS'er*, fandt det *svært* (3,94) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 6,72.

Søgning på nettet: De 12 borgere, som fandt det *vigtigt* (4,38) at kunne *skrive søgeord på internettet*, fandt det *svært* (4,15) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 6,54.

Facebook: De 16 borgere, som fandt det *vigtigt* (3,56) at kunne *skrive på Facebook*, fandt det *svært* (4) at udføre aktiviteten. De opnåede en gennemsnitlig effektscore på 5,88.

Resultaterne viser, at aktiviteter, som kræver, at man kan udtrykke sig skriftligt, for de enkelte borgere havde stor betydning og var besværlige at udføre uden kompenserende IKT-hjælpemidler. Efter rådgivning og afprøvning har borgerne scoret en positiv gennemsnitlig effekt, dvs. at de vurderer, at de nu har mulighed for at deltage i aktiviteter, hvor der skal skrives eller besvares.

4.4 Opgørelse over hjælpemidler, som indgår i interventionen

28 borgere har modtaget råd og vejledning til skriftsproglige aktiviteter. Aktiviteterne har foregået på henholdsvis computer, tablet og smartphone. Rådgivningen har primært taget udgangspunkt i borgernes eksisterende hardware. Enkelte har i forløbet anskaffet sig eller udskiftet hardware. Hardware bliver generelt ikke bevilget efter serviceloven.

Fordelingen af hardware/styresystemer, som programmer/apps har været anvendt på:

	Computer		Tablet			Smartphone		
	PC/Win	MAC/iOS	Android	iPad/iOS	Windows	Android	iPhone/iOS	Windows
Antal borgere	24	1	2	8	1	13	14	1
% -vis fordeling	96 %	4 %	18 %	73 %	9 %	46 %	50 %	4 %

TABEL 4: FORDELING AF HARDWARE

Kommentarer til fordelingen:

Nogle af borgerne kan godt være brugere af flere produkter. De kan fx være ejere af både PC og en iPhone.

4.4.1 Computere:

De 96 % af computerbrugere har anvendt PC og ganske få Mac-produkter

Programmerne til PC har været rettet mod aktiviteterne: at kunne oplæse tekst, komme med ordforslag samt at kunne OCR-behandle en tekst før oplæsning. Det er primært programmet CD-ORD, som har været afprøvet, mens programmerne Vitre og IntoWords til Mac har været afprøvet enkelte gange. Ivona Reader (oplæsningsprogram) og det gratis program: Adgangforalle har også været benyttet.

4.4.2 Tablets og smartphones:

Der er en overvægt af iOS-brugere (iPads) ift. Android- og Windows-brugere (tablets) på tablets. På smartphones er en ligelig fordeling imellem iOS (iPhone) og Android-brugere.

Apps til tablets og smartphones har været rettet mod aktiviteterne: at kunne oplæse tekst, komme med ordforslag, anvende diktering samt at kunne OCR-behandle en tekst før oplæsning. Følgende apps har bl.a. været anvendt: IntoWords, Mobile112, AppWriter, Prizmo, Adaptxt og Handcent SMS.

5 Diskussion af metode

5.1 Anvendelse af billedkort til identificering af aktivitetsproblematikker

Billedkortene var en del af praksis, inden IPPA projektet startedes.

Vi er opmærksomme på, at der kan være bias ved valg af betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker, når man vælger ud fra billedkort.

De 25 billedkort kan give en vis skævhed, idet vi har valgt, at borgeren skal vælge mellem disse inden for aktiviteter med skriftsproglige aktiviteter. Da antallet af aktivitetskort er 25, og da billedkortene også rummer et kort: "Andet", har borgeren mulighed for at vælge at tale om aktiviteter, som ikke er billedligt fremstillet. På den måde tilstræbes det at minimere bias. Vi sidestiller graden af bias med den grad, som der kan være, når man anvender IPPA's originale tjekliste.

5.2 Identifikation af aktivitetsproblemer i interviews

IPPA metoden bygger på valg af 7 aktivitetsproblematikker, som borgeren i 2 interviews er med til at italesætte.

I de første interviews – dvs. i starten af projektet - var vi ikke opmærksomme på at differentiere imellem læse- og skriveproblematikker; men behandlede dem som én aktivitet. Fx formuleredes aktivitetsproblematikken i samråd med én borger som: "Facebook – bedre at kunne læse og svare". I løbet af de første interviews fik vi mere og mere fokus på, hvilke af de 2 aktivitetsproblematikker - eller begge - som borgeren havde vanskeligheder med.

Derfor har vi i den efterfølgende analyse kvalitativt tolket på borgernes betegnelse af aktiviteterne og delt dem op i hhv. en gruppe, hvor der er fokus på: *at læse og forstå tekster*, og en gruppe, hvor der er fokus på: *at stave - fremstille tekst*. På grund af denne opdeling opstår flere aktiviteter end grunddata reelt viser. Ovennævnte eksempel vil så blive formuleret som 2 aktivitetsproblematikker: "Facebook – bedre at kunne læse" og "Facebook – bedre at kunne svare". Vi har i opdelingen i de enkelte aktiviteter ikke ændret på scoren; men bevaret den oprindelige score.

5.3 Metode for opdeling af aktiviteter i analysen

Vi valgte at opdele data for hhv. *at læse og forstå tekster* (se 4.1) og *at stave og fremstille tekster* (se 4.2) i forskellige kategorier til analysen. Derved sidestillede vi nogle af aktiviteterne ud fra typen af opgaver og til en vis grad kompleksitetsgraden, som deltagelse i aktiviteten medførte.

Fx består gruppen: digitale meddelelser af en række opgaver, som har det til fælles, at de kræver, at man kan logge ind, markere til oplæsning og derefter forstå indholdet. Her relaterer vi til TCOP's kompleksitetsniveauer for aktiviteterne.

Opdelingen i at stave og fremstille er mere problematisk, idet kompleksitetsniveauerne i grupperingerne er forskellig indenfor de enkelte grupper.

I fx gruppen: Tekstbehandling, har vi ansøgninger, private breve og dagbøger. At skrive en ansøgning stiller væsentlig andre krav – er mere kompleks - end at skrive i en dagbog. I en ansøgning skal man kunne honorere nogle formkrav, logge ind, stave og sende, hvorimod man i en dagbog kan "skrive løs"/ skrive til sig selv. Formkravet i dagbogen behøver ikke at være stort, da det kun er én selv, som skal se det, og er det krav man stiller til sig selv – en personlig faktor.

Skal projektet fortsættes er det hensigtsmæssigt at være mere opmærksom på kompleksitetsniveauer i de enkelte aktiviteter og opdeling/ gruppering af data (kodning af data).

6 Diskussion

Vi har i analysen haft fokus på interventionstid, køn, alder og beskæftigelse, data om aktiviteter og effektscore samt anvendte hjælpemidler. I nedenstående ses en opsummering og diskussion af resultaterne og til slut diskuteres resultaterne i relation til problemformuleringen.

6.1 Afprøvningstid

I manualen til IPPA foreskrives, at der skal gå minimum 4 mdr. mellem 1. interview/ IPPA-1 scorer og 2. interview/ IPPA-2 scorer (side 7), men i manualen fremføres også: "Tidsrummet mellem de to interview skal nøje overvejes og tilpasses den sammenhæng, som IPPA anvendes i" (side 11).

Vi har valgt at følge tidligere praksis for afprøvninger i CKV's rådgivning om IKT hjælpemidler til kompensation for nedsat læse – og staveevne, hvor afprøvningstiden er meget individuel.

Der ses ingen relation mellem afprøvningstid og effekt. Dvs. at det er en individuel vurdering, hvor lang en afprøvning, der er behov for. Dette kan skyldes, at der er mange faktorer, der har betydning for interventionstiden.

Faktorer, der fx har betydning for afprøvningstid:

- Skriftsproglige kompetencer, graden af læse- og stavevanskeligheder, hvad har borgeren i "rygsækken": mentalt, socialt, fagligt.
- IT-kompetencer.
- Motivation: Eget ønske om at ændre adfærd.
- Mål for *at læse og forstå* eller også *at stave og fremstille tekst*.
- Forudsætninger for at lære nyt.
- Tilgængeligheden af hjælpemidler (hvor let/svært er det at anvende hjælpemidler).
- Mængden af hjælpemidler der skal afprøves (et eller flere og måske efter hinanden)
- Omgivelserne (undervisningssted, familie, hjælp).

6.2 Alder

Vores resultater viser, at de yngste (18-29 årige) og de ældste (50-59 årige) er de aldersgrupper, som har opnået størst effekt, hhv. 12,3% - 15,4% over gennemsnittet for hele gruppen.

Kendetegnende for gruppen af de 18-29 årige er, at de er i en livsfase, hvor de er under uddannelse eller i færd med at komme ind på arbejdsmarkedet. De er nødsaget til at ruste sig så godt som overhovedet muligt, og de har måske i opvæksten (i skole og uddannelse) haft en IT-rygsæk. De har indset, at de fortsat har behov for den hjælp, der fås ved at anvende IKT-hjælpemidler. Mange af dem har IT-kompetencerne og har erfaringer med, at IKT hjælpemidler kan hjælpe dem i skriftsproglige aktiviteter i hverdagen, hvilket gør det lettere for dem at tage hjælpemidlerne i anvendelse.

Kendetegnende for aldersgruppen 50-59 år er, at de ikke i opvæksten har haft mulighed for at lære IKT-hjælpemidler at kende. Samfundet har stillet voksende krav, såvel i arbejde som i privatliv med flere og flere computerbaserede krav om at kunne læse og forstå fx arbejdsbeskrivelser, vejledninger mv. og NemID, SMS og e-mails. De ser nu et behov for at kunne varetage skriftsproglige opgaver, og nye betydningsfulde aktiviteter er kommet til i deres hverdag; fx krav om brug af NemID. På mange

arbejdspladser har man tillige holdt kurser for ordblinde, som har været motiverende for selvstændigt at varetage skrivelser i hverdagen.

6.3 Køn

Der ses ingen relation mellem scorer og køn. Resultaterne viser, at der henvises langt flere mænd med læse- og stavevanskeligheder end kvinder. Kønsfordelingen i undersøgelsen (18 mænd og 10 kvinder) stemmer overens med de erfaringer, vi har ift. henvisninger i sager om borgere med skriftsproglige vanskeligheder generelt til CKV.

6.4 Beskæftigelse

Den laveste effekt ses i gruppen af førtidspensionister, mens den højeste effekt ses i gruppen af borgere, som er i arbejde.

Grupperne af borgere, der er ledige og i arbejde, har andre økonomiske incitamenter for at kunne begå sig i skriftsproglige sammenhænge end gruppen af førtidspensionister, henholdsvis at komme i arbejde samt at kunne bevare arbejdet for at få/opretholde en lønindkomst. Gruppen af førtidspensionister har ikke på samme måde behov, der relaterer sig til lønindkomst, men mere behov for deltagelse i kommunikation (sociale medier, fritidsinteresser, ikke arbejdsrelaterede aktiviteter mv.). Forskellen på grupperne er bl.a. muligheden for at oppebære en løn på grundlag af arbejde.

Der kan være forskellige årsager til, at borgerne er blevet førtidspensionister. Nogle er blevet det pga. generelle indlæringsvanskeligheder, hvilket også gør det svært for dem at lære at læse og skrive. Andre er blevet førtidspensionister af helt andre årsager.

6.5 Betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker

Resultaterne fra såvel *at læse og forstå* som *at stave og fremstille tekster* viser, at borgerne vurderede alle deres aktiviteter for *vigtigt* eller *meget vigtigt*. De vægtede betydningen af aktiviteterne højt, samtidigt med at de havde angivet, at de havde meget svært ved at varetage aktiviteterne uden hjælpemidler. IPPA-1 scoren var på *at læse og forstå*: 14,13 - 20,25 og på *at stave og fremstille tekster*: 14,44 - 18,46, hvor max-scorer er 25. Jo større betydning den enkelte aktivitet har for borgeren, og jo mere besvær borgeren har ved at udføre aktiviteten, des højere vil IPPA-1 scorer være.

6.5.1 At læse og forstå meddelelser

Vi har drøftet resultaterne for de enkelte aktiviteter i relation til antallet af borgere og deres vægtning af aktiviteterne ud fra figurerne i afsnit 4.2, og om især Digitale meddelelser og Omgivelser bemærkes følgende:

Størstedelen af borgerne har givet Digitale meddelelser (figur 10) den højeste score i betydning, samtidig med at de scorer besværet højt (figur 11). Dette medfører en høj IPPA-1 score: 18,92 (figur 9). De samme borgere har også opnået den højeste effekt: 8,58 (figur 11). Dette hænger formentlig sammen med, at Digitale meddelelser i samfundet er en aktivitet, hvor det for den enkelte er væsentligt selvstændigt og personligt at kunne deltage (læse og forstå).

Ca. halvdelen af borgerne har vurderet det som et problem at kunne læse og forstå tekster i Omgivelserne. I IPPA-1 scorede 15 (figur 9), dvs. de havde relativt svært ved at udføre aktiviteten tidligere. De samme borgere opnåede den laveste effekt 4,1. Når effektscoren har været den laveste, kan det skyldes, at selve betjeningen af hardwaren (smartphone samt app til OCR-behandling), har været en stor udfordring for dem, idet der indgår mange opgaver i relation til TCOP kompleksitetsniveau i selve aktiviteten.

Udfordringen har været større end fx at få en SMS læst højt. En anden faktor kan være, at det har føltes grænseoverskridende for nogle borgerne at skulle tage et billede af en tekst og bearbejde den i det offentlige rum.

6.5.2 At stove og fremstille tekster

Vi har på samme måde som i foregående afsnit drøftet aktiviteterne nævnt i afsnit 4.3.

De valgte aktiviteter (figur 13) anvendes mere og mere i samfundet. Det forventes, at alle kan deltage heri. Langt størstedelen af deltagerne har angivet, at det var vigtigt for dem at kunne magte disse aktiviteter. De har i afprøvningsperioden ændret adfærd bl.a. gennem afprøvning af hjælpemidler, og de har opnået en effektscore fra 5,88 – 7,23. Det kan opfattes som et udtryk for, at det ydre pres fra samfundet har medført, at borgerne har følt det nødvendigt at lære nogle nye aktiviteter.

Aktiviteten Facebook: Vores forventninger var, at det at være deltagende på Facebook ville være en vigtig aktivitet i al almindelighed og således også for vores målgruppe. På dette grundlag forventede vi, at aktiviteten Facebook ville blive scoret som den højeste aktivitet under *betydning*.

Vore erfaringer på grundlag af projektets målgruppe er imidlertid, at der er en vis ambivalens i at deltage i den betydningsfulde aktivitet: Facebook. På den ene side har nogle borgere et reelt ønske om at være en del af det sociale fællesskab, som Facebook udgør, og på den anden side er de bange for, om de kan magte deltagelsen. Nogle borgere har følt sig "udstillet" og gjort til grin, når de har forsøgt sig med at besvare i det offentlige rum, inkl. Facebook. På grund af mangelfuld stove- og formuleringsevne, altså på TCOP'ens handlingsniveau, er de bange for en synliggørelse af, at de ikke kan skrive. Det har betydet, at der er borgere, som helt har fravalgt aktiviteten.

6.6 Hjælpemidler

96 % af computerbrugerne har anvendt PC. På tablet-området er der en overvægt af iOS-brugere (iPads) ift. Android- og Windows-brugere (tablets). På smartphones er der en ligelig fordeling imellem iOS (iPhone) og Android-brugere.

Der har løbende været en udvikling i den kompenserende software til både PC og Mac, som har bestået i mindre rettelser/nye versioner til eksisterende programmer. Der har samtidig også været en generel udvikling i styresystemer (mulighed for diktering og oplæsning på Mac) samt gratis tilgængelige muligheder (fx Google Chrome og Docs), som giver mulighed for både oplæsning og diktering af tekster.

Indenfor den håndholdte hardware har udviklingen været præget af en større udskiftning (fra mobiler til smartphones) samt udvikling af nye apps og indbyggede funktioner i styresystemerne. Udviklingen af såvel kompenserende som indbyggede funktioner i produkterne har været til gavn for vores målgruppe. Særligt funktioner til oplæsning og diktering har givet nye muligheder for deltagelse i betydningsfulde aktiviteter.

En del af vores rådgivning (år 2015-16) har bestået i at instruere borgeren i, hvordan de kunne anvende allerede tilgængelige funktioner (oplæsning og diktering) på deres håndholdte produkter. Dvs. de havde allerede funktionerne tilgængelige, men de kendte dem ikke.

6.7 Diskussion i relation til problemformuleringen

6.7.1 Hvilken betydning har anvendelsen af IPPA-værktøjet ved afdækning af betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker, når borgeren har skriftsproglige vanskeligheder?

Det har haft stor betydning for os, som rådgivere, at anvende IPPA- værktøjet. Vi har på den måde synliggjort, hvilke betydningsfulde aktiviteter og aktivitetsproblematikker den enkelte borger har haft ved de valgte skriftsproglige aktiviteter. Vi har gennem brug af billedkort fået identificeret 7 udvalgte aktivitetsproblemer på en systematisk måde, hvor det er prioriteret, hvad der er vigtigt for borgeren at arbejde med og at have fokus på. Således er deres nærmeste udviklingszone⁹ blevet synliggjort.

Anvendelsen af IPPA har gjort det lettere sammen med borgeren at sætte mål og har virket motiverende for borgeren at forsøge at ændre adfærd i de enkelte aktiviteter.

6.7.2 Hvilken effekt har CKV's specialrådgivning inkl. afprøvning af informationsteknologiske hjælpemidler til kommunikation (IKT) for borgere med skriftsproglige vanskeligheder?

Ved brug af IPPA-værktøjet har vi i samspil med borgerne fået tydeliggjort, hvilke skriftsproglige aktiviteter, der er betydningsfulde for dem. For størstedelen af borgere er beregnet en positiv IPPA-effekt af interventionen. Kun 2 borgere har ikke opnået at have effekt af interventionen.

Borgerne har i langt de fleste tilfælde scoret besværet ved aktiviteterne som *svært*, dvs. de har haft en erkendelse af, at de havde svært ved aktiviteterne inden interventionen. Samtidigt har de været motiveret for at forsøge at blive bedre til at udføre aktiviteterne.

En enkelt opnåede effektscoren 13,00 (se figur 6). Den samlede gennemsnitlige effektscore var 6,41, hvilket vurderes som et udtryk for, at CKV's rådgivning har en positiv effekt for borgernes selvrapporterede aktivitetsudførelse.

Indførelse af NemID og det at skulle modtage digitale tekster - har for borgerne betydet, at de både skulle kunne læse og forstå meddelelser og i nogle tilfælde også skulle stave og besvare, altså udtrykke sig skriftligt. Det ses, at mange netop på dette felt har haft effekt af at anvende IKT-hjælpemidler. Dette kan være et gode ikke kun for dem selv, gennem opnåelse af selvstændighed og sikkerhed, men også på arbejds- og samfundsniveau.

6.7.3 Kan en systematisk måling af effekten via IPPA-værktøjet give erfaringer, som kan anvendes i det fremadrettede arbejde?

I en fokusering på de erfaringer, som anvendelse af IPPA-værktøjet har givet, kan nævnes en større viden om de aktiviteter (se afsnittene: 4.2 og 4.3 og figurerne 10 og 14), borgerne har haft besvær med, og som de samtidigt gerne ville blive bedre til at deltage i og selvstændigt at kunne magte. Disse aktiviteter skal ses i et samspil med de mulige kompenserende hjælpemidler, nævnt i afsnit 4.4 og den daværende hardware, som var til rådighed.

⁹ Vygotskij: [http://denstoredanske.dk/Krop, psyke og sundhed/Psykologi/Psykologer/Lev_Vygotskij](http://denstoredanske.dk/Krop,_psyke_og_sundhed/Psykologi/Psykologer/Lev_Vygotskij) den 25-9-2017.

I projektperioden var anvendelse af computere med tilhørende programmer fremherskende, og en udvikling af smartphones med kompenserende apps var godt i gang.

Vi har drøftet den stigende brug af kommunikation via elektroniske medier i hverdagen og vigtigheden af deltagelse. For mennesker med skriftsproglige vanskeligheder i hverdagen, er det også værdier som værdighed og selvstændighed, der er i spil. Faktorer som synlighed og accept af funktionsnedsættelsen får betydning for muligheden for at kunne deltage i betydningsfulde aktiviteter som fx NemID, e-mails, Facebook og SMS.

Gennem anvendelsen af IPPA-værktøjet, har vi erfaret, at vi er blevet mere systematiske og ensartede i vores arbejdsmetode i kraft af, at vi har været tro imod vejledningen til IPPA. Dét at have fokus på en arbejdsmetode har givet anledning til faglige drøftelser omkring vores praksis.

Vi har i processen drøftet, om det var for barnligt at anvende billedkort overfor voksne. I praksis viste det sig uproblematisk, og borgerne gav ikke udtryk for, at det var barnligt, men de deltog tværtimod aktivt i samtalen om deres betydningsfulde aktiviteter.

Billedkort til at identificere borgernes betydningsfulde aktiviteter, har således været et effektivt redskab i dialogen med borgerne, og de har alle taget godt imod fremgangsmåden.

6.7.4 Hvilken betydning har det for de fynske kommuner, at CKV dokumenterer effekt?

Dette spørgsmål kan ikke besvares ud fra de indhentede data. Kommunerne har ikke konsekvent givet feedback på, om de har anvendt IPPA-oplysningerne i deres sagsbehandling.

Vi har erfaret, at enkelte kommuner har anvendt effektscoren og oplysninger om borgerens betydningsfulde aktiviteter i sagsbehandlingen. Én kommune ønskede fx en forlængelse af afprøvningsperioden. Det viste sig at blive en fordel for borgeren, der senere fik hjælpemidlerne bevilget. I et andet tilfælde har vi oplevet, at en borger fik afslag på sin ansøgning om et hjælpemiddel. Her blev effekten, målt med IPPA, anvendt som en del af sagsbehandlingen og anvendt som en del af begrundelsen.

Ud fra projektets interviews og angivelse af betydning i IPPA' en vurderes, at nogle af borgerne opnåede en større selvstændighed ved fx at kunne læse egne breve samt at kunne deltage via sociale medier som fx Facebook.

Dysleksi kan have store psykosociale konsekvenser¹⁰. Det er på den baggrund sandsynligt, at en oplevelse af større selvstændighed kan medvirke til at løfte det psykiske velbefindende og dermed være forebyggende for at undgå ensomhed, depression samt brug af sundhedsydelser generelt. I dette perspektiv kan der tænkes at være en konkret og reel samfundsøkonomisk gevinst på flere niveauer, når borgerne bliver kompenseret for deres skriftsproglige funktionsnedsættelse. Det kan fx være i form af mindre brug af hjemmestøtte, bedre fastholdelse på arbejdsmarkedet samt mindre kontakt med sundhedssystemet.

¹⁰ https://www.ordblindeforeningen.dk/dysleksiens_og_dysfasiens_foelgevirkninger.asp Cited: 3-11-2017

7 Konklusion

Formålet med projektet var, at undersøge om anvendelse af IPPA- effektmålingsværktøjet har haft betydning for rådgivningen af borgere med skriftsproglige vanskeligheder, om borgerne har opnået en effekt af at have afprøvet IKT-hjælpemidler, og om der kan drages erfaringer, som kan anvendes efterfølgende i CKV's rådgivning og af den bevilgende myndighed.

Der blev i undersøgelsen anvendt IPPA – et effektmålingsredskab og data fra interviews med 28 borgere, som gennemførte afprøvningsforløb med IKT-hjælpemidler i perioden 1.2.2015-30.4.2016.

Ud fra resultaterne i projektet konkluderes, at anvendelse af IPPA-effektmåling har haft stor betydning i rådgivningen med hensyn til udredning af betydningsfulde aktivitetsproblematikker samt målsætning.

For 26/28 (92,9%) borgere var der en positiv effekt. Det tyder på, at IKT-hjælpemidlerne har en positiv virkning, men på baggrund af undersøgelsens lille deltagerantal, udtrykker resultatet kun en tendens. Der er behov for en større undersøgelse, hvis der skal konkluderes noget generelt omkring effekten af IKT-hjælpemidler for borgere med skriftsproglige vanskeligheder.

Det konkluderes, at der ikke ses en relation mellem afprøvningsstid og effekt. Denne er individuel i forhold til læring og ydre omstændigheder. Der ses heller ikke en relation mellem køn og effektscore, mens borgere, som er i arbejde, scorer de højeste effekter.

Effekten har medført, at borgerne i højere grad har kunnet deltage i aktiviteter, som de tidligere har undladt at deltage i, eller hvor de før har måttet bede om hjælp fra andre. De har nu opnået en sikkerhed til at udtrykke sig skriftligt. For enkelte borgere har det betydet, at de har kunne bibeholde en relation til arbejdsmarkedet (figur 9).

Projektet har givet en større viden om, hvilke aktiviteter der er betydningsfulde for borgere med skriftsproglige vanskeligheder.

Brugen af IPPA-værktøjet har givet en øget systematik og ensartethed i vores arbejde.

8 Perspektivering

I dette afsnit ses på, hvilke perspektiver, der i fremtiden kunne være relevante at undersøge samt forslag til studier, der kan inspirere i udviklingen af CKV, specifikt rådgivning til mennesker med skriftsproglige vanskeligheder.

Da vi i projektperioden har erfaret et manglende kendskab til kommunernes brug af dokumentationen fra IPPA-effektmålingen, kunne det være interessant at undersøge, i hvilken grad kommunerne inddrager dokumentationen i deres sagsbehandling. Det gælder såvel i sager relateret til Serviceloven som til sager relateret til Lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Anvendelse af dokumenteret effekt af hjælpemidler kunne tænkes at være et nyttigt redskab som en del af grundlaget for bevilling af hjælpemidler samt i indsatser rettet imod job.

I vores undersøgelse har der været en stor selv vurderet effekt ved afprøvningen af de skriftsproglige hjælpemidler. Specialrådgivningen omkring hjælpemidler består af et samspil imellem mange elementer; fx udredning af funktionsnedsættelsen, opdateret viden om hjælpemidler og betydningsfulde aktiviteter samt de omgivelser, som borgeren agerer i. Fx kan bevillingen af en IT-rygsæk eller kompenserende programmer

for nogle borgere være det rigtige valg, men det kræver at beslutningen er funderet i en individuel vurdering af ovenstående elementer.

På grundlag af de erfaringer, som vi umiddelbart havde gjort med anvendelse af IPPA-værktøjet i projektperioden 2015-2016, blev det i sommeren 2016 besluttet fortsat at anvende det i rådgivning af borgere med skriftsproglige vanskeligheder. Det giver mulighed for at undersøge anvendelsen af IPPA på en større population og dermed at kunne opnå et grundlag for at generalisere resultaterne.

For eksempel kunne det være interessant at se, om civilstanden har betydning for effektens størrelse. Er enlige mere pressede til at finde en løsning med henblik på at kunne varetage skriftsproglige aktiviteter selvstændigt, end de, som har en samlever, der kan hjælpe dem?

Ligeledes kunne det være værd at undersøge, om der er større effekt omkring hjælpemidler, når det kun handler om anvendelse af håndholdte hjælpemidler sammenlignet med anvendelse af computere?

Endelig kunne det være spændende at undersøge, om borgernes livskvalitet på længere sigt har ændret sig i positiv retning i kraft af, at de har anvendt kompenserende hjælpemidler, som har gjort dem i stand til at være deltagende i betydningsfulde aktiviteter.

Hanne Bech og Jesper Fage-Pedersen

Ergoterapeuter, MR.

November 2017.

9 Bilag

9.1 Figurer

Figur 1: TCOP-taksonomien	5
Figur 2: skala for scoring af betydning.....	6
Figur 3: skala for scoring af besvær	7
Figur 4: Model for effekt	8
Figur 5: afprøvningstid.....	11
Figur 6: scorer fordelt på alder	12
Figur 7: scorer fordelt på køn	13
Figur 8: scorer fordelt på beskæftigelse	13
Figur 9: at læse og forstå tekster	15
Figur 10: gennemsnitlig betydning – at læse og forstå tekster	15
Figur 11: gennemsnitligt besvær – at læse og forstå tekster	16
Figur 12: gennemsnitlig effekt – at læse og forstå tekster	16
Figur 13: at stave og fremstille tekster	18
Figur 14: gennemsnitlig betydning – at stave og fremstille tekster	18
Figur 15: gennemsnitligt besvær – at stave og fremstille tekster	19
Figur 16: gennemsnitlig effekt – at stave og fremstille tekster	19

9.2 Tabeller

Tabel 1: Samlet effekt.....	10
Tabel 2: Aldersfordeling	12
Tabel 3: Kønsfordeling.....	13
Tabel 4: Fordeling af hardware.....	20

9.3 Cohen's d effect size

Cohen's d effect size beregnes ud fra følgende:

Calculate the value of Cohen's d and the effect-size correlation, r_{YX} , using the means and standard deviations of two groups (treatment and control).

$$\text{Cohen's } d = (M_1 - M_2) / \sigma_{\text{pooled}}$$

where $\sigma_{\text{pooled}} = \sqrt{[(\sigma_1^2 + \sigma_2^2) / 2]}$

$$r_{YX} = d / \sqrt{(d^2 + 4)}$$

Note: d and r_{YX} are positive if the mean difference is in the predicted direction.

Group 1	Group 2
M_1	M_2
SD_1	SD_2
Compute Reset	
Cohen's d	effect-size r

(kilde: <http://www.uccs.edu/lbecker/index.html> (9-11-2016)).

Effektstørrelse Cohen's d effect size tolkes på følgende måde¹¹:

- Under 0,2 angiver, at der ikke er nogen effekt
- 0,2-0,49 anses for at være en lille effekt
- 0,5-0,79 anses for at være medium effekt
- Over 0,8 anses for at være en stor effekt.

Med vores data bliver beregningsskemaet udfyldt således:

Group 1	Group 2
M_1 16.982	M_2 10.567
SD_1 3.287	SD_2 3.690
Compute Reset	
Cohen's d 1.83583928	effect-size r 0.67622605

Gruppe 1: Gennemsnitscore og standarddeviation ved IPPA-1

Gruppe 2: Gennemsnitsscore og standarddeviation ved IPPA-2

Cohen's d bliver udregnet til at være 1,84.

¹¹ Kilde: Tidlig Rehabiliterende Hjælpe-middelformidling, et pilotprojekt i Fredericia Kommune (Åse Brandt).

Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi
Heden 11
5000 Odense C

T: 9944 3400
www.ckv.rsyd.dk